

Miljööverdomstolen
Svea Hovrätt

Överklagande av Miljödomstolens, Växjö Tingsrätt, beslut i mål nr M 2842-09 av den 2010-01-09.

Målets parter:

Falsterbonäsets Naturvårdsförening
Jan-Åke Hillarp, biolog, v ordf i FNF, Matrosgången 29, 239 31 Skanör.

och

1. Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 Malmö
2. Vellinge kommun, Tekniska förvaltningen, 235 81 Vellinge.

Överklagandet av Miljödomstolens beslut.

Först bör fastslås att Falsterbonäsets Naturvårdsförening (FNF) inte är negativ till belysningen i området öster om Ljunghusens f d stationshus utan enbart vänder sig emot belysningen på den del av området som omfattas av **naturmark på båda sidor om** den f d banvallen – sedan 1972 cykel- och gångstråk - vars huvuddel går genom naturreservatet Skanörs Ljung och längs med naturreservatet Norra Ljunghusen.

Falsterbonäsets Naturvårdsförening (FNF) anser prövningstillstånd bör meddelas därför att:

1. det ej framgår av domslutet att Miljödomstolen uppfattat vilket område som överklagandet avser.
2. frågor om förändringar i förhållanden i naturreservat som avser att skydda den vilda faunan är principiellt viktiga (Miljöbalken 7 kap 4§). Det är därför reservaten bildats. Hänsyn måste därför i mycket hög grad tas till att inga skador på faunan uppkommer vid ingrepp (Miljöbalken 7 kap 28b§). Undantag finns i 29§, men dessa kan inte vi se är tillämpbara i detta fall.
3. en miljökonsekvensbeskrivning borde ha gjorts.
4. i domar rörande biologiska förhållanden, där flera fackkunniga har olika

åsikter som i detta fall Länsstyrelsen på ena sidan och Falsterbonäsens Naturvårdsförening på andra sidan, så bör miljödomstolen ha experter som bisittare. Det är alltför lätt att godta att Länsstyrelsen alltid besitter fackkunskapen eller har inhämtat denna från dem som är sakkunniga på området.

5. det kan anses som speciellt viktigt därför att Länsstyrelsen handlagt ärendet felaktigt.

Att miljödomstolen ej uppfattat vilket område överklagandet gäller framgår av att i domslutet talas bl a om anläggandet av ny gång- och cykelväg. Denna ligger inte inom det område som avses i överklagandet.

Reservaten har bildats p g a sina stora naturvärden. Speciellt gäller detta Skanörs Ljung, som är en sista rest av en mera omfattande för landet unik fukt-ljunghed med speciell flora och evertebratfauna. För att göra förändringar i reservatet bör synnerliga skäl föreligga (7 kap 7§ Miljöbalken). Vi anser att belysningen från de många och tätt sittande belysningsstolparna påverkar reservatets och Natura 2000- områdets fauna. Genom att reservatets Skanörs Ljung norra smala och huvudsakligen skogklädda del fraktioneras av ljusstråket under dygnets mörka timmar, så attraheras lättare en betydande del av reservatets nattflygande fjärilar och andra insekter av belysningen. Andra som lockas av belysningen är deras predatorer och då främst fladdermöss. Detta kan innebära en utarmning av arter. En konsekvensutredning av belysningens effekter på djurlivet borde därför gjorts innan tillstånd gavs. Så har inte skett.

Enligt 29§ Miljöbalken får åtgärder ändå vidtas om det saknas alternativa lösningar, men då måste ärendet hänskjutas till regeringen. I andra stycket samma paragraf så får den genomföras om det finns tvingande orsaker av väsentligt allmänt intresse. Sådana saknas här eftersom gång-cykelstråket utnyttjats i nästan 40 år utan att belysning behövts.

Länsstyrelsen beredde inte Naturskyddsföreningen i Skåne tillfälle att yttra sig över ärendet, vilket är brukligt. Något som är beklagligt ur demokratisk synpunkt. (De lokala föreningarna författar sedan yttrandet eftersom dessa har kännedom om de lokala förhållandena). Den ideella naturvården fick därför inte möjlighet att yttra sig förrän beslutet i ”praktiken” vunnit laga kraft. Det var när FNF upptäckte ett anslag vid gång-cykelstråkets början vid Storevångsvägen i Skanör, som meddelade att arbetena avsågs igångsättas i början av september. Det visade sig då att enbart Skånes Ornitologiska Förening fått tillfälle att yttra sig i ärendet, men försuttit tillfället eftersom beslutet blivit liggande i deras postlåda under semestertiden. Naturskyddsföreningen i Skåne och FNF tog kontakt med Länsstyrelsen och meddelade att vi hade för avsikt att överklaga beslutet. Länsstyrelsen beviljade detta och vi inkom med ett överklagande och med en begäran om inhibition för att hindra att det dyrbara arbetet med belysningen skulle igångsättas innan Miljödomstolen hunnit behandla ärendet. I detta läge borde Länsstyrelsen informerat Vellinge kommun att inte överklagadetiden utgått

och därför inte arbetena fick igångsättas. Så skedde ej! Arbetet var avslutat innan Miljödomstolens beslut, att begäran om inhibition ej kunde beviljas, eftersom inte överklagandetiden utgått. Vi uppfattar det som att Länsstyrelsen såsom part i målet bara skyddar sin felaktiga handläggning av ärendet.

På grund av den felaktiga handläggningen på Länsstyrelsen uppsatte Vellinge kommun belysningen i tron att alla tillstånd var klara. Det var en betydande ekonomisk satsning. Eftersom Vellinge kommun handlat i god tro, så kontaktade FNF Vellinge kommun innan julen 2009 och erbjöd en kompromiss, som avsågs att ge Vellinge kommun möjlighet att omedelbart utnyttja sin investering samtidigt som naturen fick ro under åtminstone en del av den mörka tiden på dygnet. Förslaget gick ut på att belysningen kunde hållas tänd fram till kl 23 alla månader utom de tre ljusaste och för djurlivet mest aktiva månaderna – maj, juni och juli – då belysningen skulle vara släckt under hela dygnet. Efter nyår fick vi beskedet att Vellinge kommun inte godtog kompromissförslaget.

Länsstyrelsen och Vellinge kommun anser att belysningen främst har till syfte att hålla människor från den ombyggda, parallellt med gång-cykelstråket liggande, idag mycket trafikerade och farliga väg 100 mellan Höllviken och Skanör. Det är ingen tvekan om att vägen genom ombyggnaden blivit mycket farlig. Alltför ofta blir bilister, som håller lagstadgade 90 km omkörda av bilar, som korsar de dubbla heldragna vita linjerna, och alltså kör i mötande trafiks körfält för att snabbare komma fram. Miljöbalken är dock mycket tydlig med att dispens för förändringar kan ges enbart om dessa tillgodoser syftet med reservatet (7 kap 6§).

7 kap 29b§ tredje stycket Miljöbalken ger dock möjlighet till att dispens får ges om intrånget kompenseras i skälig utsträckning. En möjlighet till sådan compensation är t ex att ytterligare mark tillförs reservaten.

Några delar berörs av strandskydd och inom dessa får inga åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur och växter (7 kap, 15§ Miljöbalken). Detta gäller inte bara fåglar. Enl samma balk 7 kap 18§ så får dispens ges bl a för allmän väg. Ett G/C stråk kan knappast klassas som allmän väg. Dessutom sägs i 18c§ att synnerliga skäl för dispenser bör finnas. Vi kan inte finna, att det finns synnerliga skäl för att ha belysning på banvallen bara för att man byggt väg 100, så att den blivit farlig för gångtrafikanter och cyklister. Detta är två olika frågor.

Falsterbonäsets Naturvårdsförening yrkar därför på att i första hand belysningen skall vara släckt. I andra hand yrkar vi på att miljökonsekvensbeskrivning görs som kan ligga till underlag för ett beslut.

I tredje hand yrkar vi på att Miljööverdomstolen godtar vårt kompromissförslag om släckt belysning maj, juni, juli och övriga månader tänd belysning fram till kl 23.

Om vårt överklagande inte godtas, så önskar vi att Miljööverdomstolen beslutar att såsom kompensation för intrånget ytterligare markområden tillförs naturreservatet Skanörs Ljung eller Norra Ljunghusen.

Skanör den 28 januari 2010.

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

Jan-Åke Hillarp

Biolog

V. ordf. Falsterbonäsets Naturvårdsförening

Matrosgången 29

239 31 Skanör